

Uchwała Nr XXIX/300/14
Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim
z dnia 24 września 2014 r.

w sprawie zmiany Planu Odnowy Miejscowości Chełmonie zatwierdzonego Uchwałą Nr VI/52/11 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 10 kwietnia 2011 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, Dz.U. z 2013 r., poz. 1318; Dz. U. z 2014 r., poz. 379) Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1

Dokonuje się zmian w Planie Odnowy Miejscowości Chełmonie stanowiącym załącznik Nr 1 do Uchwały Nr VI/52/11 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 10 kwietnia 2011 r.

§ 2

W pkt 5 „Opis Planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości” dodaje się następujące działanie:

CEL/DZIAŁANIA	OD KIEDY	DO KIEDY	KOSZT (ZŁ) ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	ODPOWIEDZIALNY
„Remont konserwatorski ścian zewnętrznych Kościoła Parafialnego p.w. Św. Bartłomieja w Chełmoniu – etap III”	2014	2018	352 353,44 zł Działanie 313,322,323 „Odnowa i Rozwój Wsi”	Proboszcz Parafii Chełmonie

§ 3

Zmiany wymienione w § 2 zostały zaakceptowane przez mieszkańców na zebraniu wiejskim w dniu 10 września 2014 r.

§ 4

Plan Odnowy Miejscowości Chełmonie w brzmieniu jednolitym stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kowalewo Pomorskie.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

K. Szczutowska

Przewodniczący Rady

Jerzy Orłowski

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXIX/300/14
Rady Miejskiej w Kowalewie Pom.
z dnia 24 września 2014 r.

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CHEŁMONIE
na lata 2011-2018**

Chelmonie, marzec 2011 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
1 . Charakterystyka miejscowości.....	4
1.1 Położenie.....	4
1.2.Historia miejscowości.....	5
1.3.Określenie struktury przestrzennej.....	6
2. Inwentaryzacja zasobów wsi.....	7
2.1.Zasoby przyrodnicze.....	7
2.2.Dziedzictwo kulturowe.....	8
2.3.Infrastruktura społeczna.....	11
2.4.Infrastruktura techniczna.....	12
2.5.Gospodarka i rolnictwo.....	13
2.6.Kapitał społeczny i ludzki.....	14
3. Ocena mocnych i słabych stron / analiza SWOT/.....	15
4. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.....	19
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych.....	20

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości powstał w wyniku dyskusji na zebraniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołeckiej z mieszkańcami. Chełmonie to niewielka wieś, spokojna, lecz niezbyt bogata. Bardzo trudno jest sfinansować wszystkie potrzebne przedsięwzięcia, zatem jedną z dróg do poprawy jakości ich życia jest chęć efektywnego pozyskiwania funduszy strukturalnych.

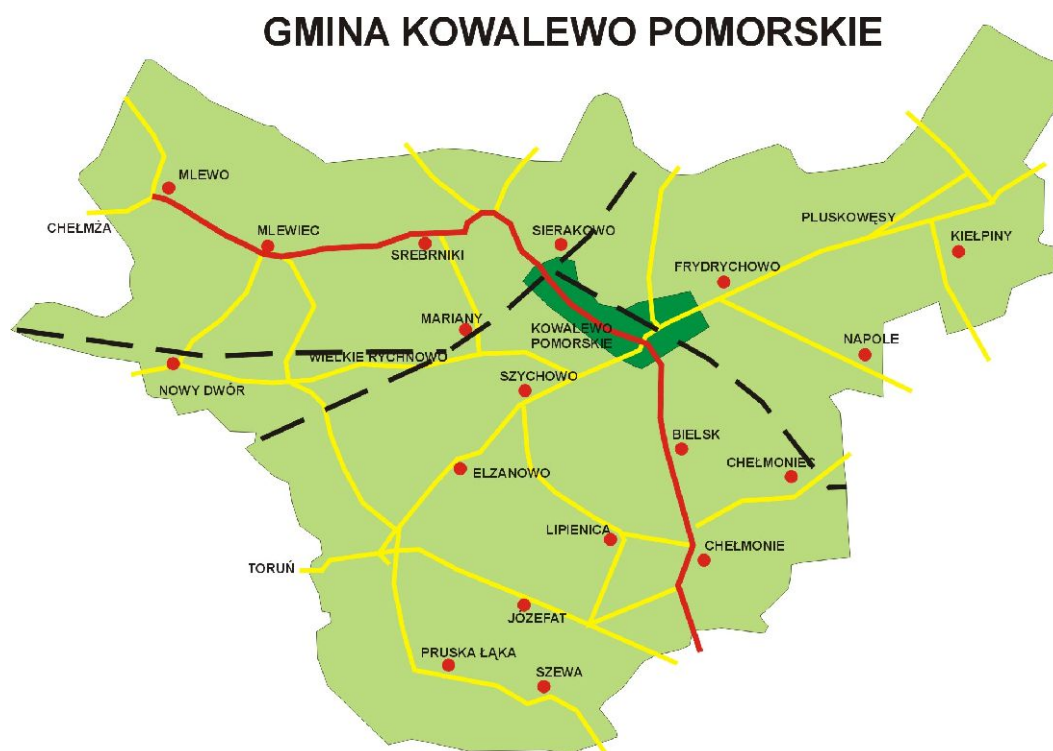
Celem planu jest pobudzenie mieszkańców do wspólnego działania na rzecz wsi, opracowania wspólnej przyszłej wizji sołectwa, kierunków jego rozwoju i konkretnych zadań do wykonania, które poprowadzą do poprawy standardu jakości życia mieszkańców.

Odnowiona i ożywiona kulturowo wieś, odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zatrzyma młodzież na miejscu, a także przyciągnie ludzi którzy cenią sobie wiejski charakter i kulturową specyfikę.

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1 Położenie

Sołectwo Chełmonie położone jest w gminie Kowalewo Pomorskie w województwie kujawsko-pomorskim. W skład gminy wchodzi 22 sołectwa.

Wieś Chełmonie oddalona jest od miasta Kowalewa Pomorskiego o 4 km. Jest to w części południowo-wschodniej lekko falista równina, rozcięta potokami, o podłożu gliniastym, odkryta, wykorzystywana rolniczo. Zabudowa wsi ma charakter rzędowy ale częściowo rozproszony.

Na terenie sołectwa o powierzchni 796,86 ha zamieszkuje 298 mieszkańców, z czego 150 stanowią kobiety. Na przestrzeni lat można zaobserwować migracje ludności na terenie wsi, w większym stopniu napływ ludności.

1.2. Historia miejscowości

W 1222 r. książę Konrad Mazowiecki przekazał miejscowość „Colman” wraz z innymi grodami i wioskami misyjnemu biskupowi pruskiemu Chrystianowi. W późniejszych źródłach występuje pod nazwami: Chelmane, Colmechin (1276 r.); Grunenberg (1414, 1445 r.); Chelmen (1570 r.). Nazwa Chełmonie znana była od 1561 roku.

W XIII wieku miejscowość tą opuściła ludność słowiańska. Miała ona tutaj swój gród obronny drewniany- broniący ją przed napadami Prusaków. W historii figurował pod nazwą Chełmonie.

„W latach 1423-1424 Chełmonie było majątkiem rycerskim leżącym w kumoterstwie kowalewskim. Około 1570 roku wieś posiadała 3 działy szlacheckie należące do: Elzanowskich, Kacpra Gajewskiego, oraz Jana Konarskiego. W XVII wieku utrwalił się podział wsi na 3 zasadnicze części, które nazwano: Elzanowszczyzną, którą w 1756 roku nabył Jan Białobłocki; Paprocczyzną, którą w 1762 roku Ignacy Pawłowski sprzedał Janowi Białobłockiemu oraz Chrzastowszczyzną, która Leon Ostrowski sprzedał w 1756 roku Janowi Białobłockiemu.

Scalony w ten sposób majątek chełmoński Jan Białobłocki sprzedał w 1805 roku Bartłomiejowi Lipińskiemu. Od 1813 roku następnym właścicielem Chełmonia został Franciszek Paliszewski, a od 1844 roku Niemiec Rumker, który oprócz wsi i folwarku posiadał również młyn o wdzięcznej nazwie Marchewka. Rodzina Rumkerów była właścicielami majątku do około 1900 roku, kiedy to majątek zakupiły siostry Trentsch. W dość niejasnych okolicznościach od Idy Trentsch, jednej z sióstr, majątek w 1936 roku nabył Gwido Kreiss. Ostatni właściciel majątku w okresie II wojny światowej był aktywnym hitlerowcem, związanym z kowalewską organizacją Selbstschutzu. Posądzony był o dokonanie kilku

zbrodni, prawdopodobnie osobiście związany z egzekucją Polaków w Łopatach polskich k/ Wąbrzeźna. „/autor przytoczonego tekstu – Henryk Miłoszewski/

Chełmonie było zawsze wsią sołecką. Funkcję sołtysa pełnili kolejno po wojnie:

- Bernard Olszewski
- Aleksander Mieczkowski
- Wacław Załuński
- Władysław Wierzbowski

Obecnym sołtysiem jest pan Piotr Bender, który pełni rolę reprezentanta społeczności wiejskiej w Chełmoniu od 2003 roku. Został on wyróżnionym odznaką honorową „Zasłużony dla Rolnictwa” 4 września 2005 roku, który został wręczony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jerzego Pilarczyka.

1.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości przez wskazanie elementów charakterystycznych dla danej miejscowości

Zabudowa wsi ma charakter rzędowy ale częściowo rozproszony. Położenie sołectwa jest dość atrakcyjne chociażby z powodu bliskości ośrodka wypoczynkowego w Okoninie oraz sąsiedztwa dużych obszarów leśnych. Przez teren wsi przechodzą drogi powiatowe oraz gminne. Stan dróg jest generalnie średni i wymaga corocznych napraw nawierzchni.

Według studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kowalewo-Pomorskie teren sołectwa Chełmonie znajduje się w obrębie funkcjonalnym RT (rolniczo-turystyczny). Dla obszaru wyżej wymienionego, ustala się wykorzystanie terenu dla potrzeb:

- wypoczynku i turystyki
- leśnictwa,
- rolnictwa,

- ograniczony rozwój osadnictwa w obrębie wyznaczonych jednostek,
- zabudowa mieszkaniowa i usługi ukierunkowane na obsługę potrzeb mieszkańców, turystów i obsługę rolnictwa.

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

2.1. Zasoby przyrodnicze.

Walory przyrodnicze – to niebywała szansa dla każdej miejscowości, która właściwie wykorzystana będzie stanowiła jeden z głównych czynników rozwoju funkcji turystycznych.

Południową część gruntów wsi Chełmonie obejmuje Obszar Chronionego Krajobrazu „Doliny Drwęcy”. Ogólna powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu wynosi 66201 ha, z tego w gminie Kowalewo 1681 ha. Ustalenia dotyczące ochrony krajobrazu polegają na zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochronę doliny rzeki Drwęcy wraz z pasmem roślinności okalającej.

Na terenie wsi Chełmonie, ochroną, jako pomniki przyrody (tytułem ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2004 r, Nr 95, poz. 880) zostało objętych 7 drzewostanów.

Pomniki przyrody – we wsi Chełmonie (gmina Kowalewo Pomorskie).

Lp.	Lokalizacja	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Il. szt.	Obw. na wys. 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Wiek [lat]
1.	Chełmnie (w parku)	Dąb pospolity odm. czerwonolistna	<i>Quercus rober</i>	1	334	190	150
		Jesion wyniosły	<i>Fraxinus Excelsior</i>	2	310	160	150
		Kasztanowiec	<i>Aesculus</i>	1	310	160	150
		Dąb pospolity odm. czerwonolistna	<i>Quercus rober</i>	1	326	170	150
2.	Chełmnie (przy kościele)	Lipa	<i>Tilia</i>	2	-	-	-

Ochrona powyższych pomników polega na:

- stosowaniu zakazów i wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzew,
- zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści,
- zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew,
- umieszczania tablic, napisów i innych znaków oraz wznoszenia budowli

w pobliżu drzew.

2.2. Dziedzictwo kulturowe

Jednym z ciekawszych ośrodków turystyki kulturowej jest kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. Św. Bartłomieja wraz z urządzeniem wnętrza, murowany, wpisany do rejestru zabytków. Jest to budowla o charakterze gotyckim, wzniesiona w I połowie XIV wieku. Jest to sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej. Na początku XVII wieku został odnowiony przez Zygmunta Konarskiego, ówczesnego właściciela wsi.

KOŚCIÓŁ P.W. św. BARTŁOMIEJA W CHEŁMONIU

DZWONNICA PRZY KOŚCIELE P.W. św. BARTŁOMIEJA
W CHEŁMONIU (DREWNIANA Z 1865 R.)

W kościele znajduje się wielki, manierystyczny ołtarz z początku XVII wieku. Został on ufundowany przez dziedzica Chełmonia - Zygmunta Konarskiego. Jemu też można przypisać fundację obrazu Matki Bożej Brzemiennej. Ołtarz i obrazy w kościele są związane tradycją z dominikanami toruńskimi. Szczególną czcią otoczony był dawniej i tak jest do dziś, obraz Matki Bożej Brzemiennej.

W XIX wieku był określany mianem cudownego. W okolicach Chełmonia jest wiele kościołów, które posiadają obrazy Matki Najświętszej, ale żaden z nich nie jest określany mianem „cudowny” lub „łaskawy”.

Trudnym okresem dla parafii oraz rozwijającego się kultu maryjnego był czas zaborów. Bractwo maryjne przestało istnieć. Pozostały tylko odpusty z okazji Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny (2 lipca) i Narodzenia Najświętszej Maryi Panny (8 września). Jednak, jak twierdził ksiądz Lange (proboszcz Chełmonia w latach 1874-1909), zaufanie do Najświętszej Panny w Chełmoniu nie wygasło, lecz przeciwnie, wierni okazują wielką cześć i przywiązanie do Patronki.

OBRAZ MATKI BOŻEJ BRZEMIENNEJ

Inne ciekawostki krajoznawcze znajdujące się na terenie Chełmonia (wpisane do ewidencji zabytków) to:

- dwór murowany z cegły z końca XVIII wieku przez siostry Trentsch, następnie przebudowany w połowie XIX w.
- park krajobrazowy dworski z I połowy XIX wieku z okazami starych drzew.
- grodzisko wczesnośredniowieczne posiadające formę krajobrazową, położone na zachód około 250 m. od dawnych zabudowań dworskich
- cmentarz komunalny (katolicki i ewangelicki) z końca XIX w. – nieczynny od 1945 r.
- cmentarz parafialny rzymsko-katolicki z początku XX w. – czynny
- szkoła podstawowa, murowana, ok.1900r.- obecnie budynek mieszkalny

2.3. Infrastruktura społeczna

Świetlica w Chełmoniu jest bardzo potrzebna dla wsi. Pokazała to impreza plenerowa pt. „Spokojni rodzice - bezpieczne dziecko” organizowana przez Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Kowalewie Pomorskim, która odbyła się w Chełmoniu w sierpniu 2006 roku. Festyn cieszył się dużym zainteresowaniem o czym świadczy liczba uczestników i zadowolone buzie. Do wspólnej zabawy włączali się rodzice i dziadkowie.

IMPREZA PLENEROWA – CHEŁMONIE 2006 R.

Chełmonie - pokazuje, jak wielką wartość stanowi dla tej gminy. Wieś uczestniczy we wszystkich gminnych, a nawet powiatowych uroczystościach: dożynkach, turniejach, konkursach.

2.4. Infrastruktura techniczna

a) Elektroenergetyka

Zasilanie wsi Chełmonie w energię elektryczną odbywa się z sieci źródłowej 110 kV za pośrednictwem GPZ zlokalizowanym w Martyńcu. Dalej za pośrednictwem sieci średniego napięcia 15 kV poprzez stacje trafo i sieci niskiego napięcia nN 0,4 kV do odbiorców indywidualnych. Aktualnie istniejące urządzenia elektroenergetyczne zabezpieczają potrzeby mieszkańców.

b) Sieć wodociągowa oraz oczyszczanie i odprowadzanie ścieków

Na początku lat 90-tych doprowadzono do wsi wodociąg. Teren sołectwa jest zwodociągowany w 100%. Sieć wodociągowa jest stopniowo modernizowana.

Gospodarka ściekowa odbywa się poprzez przydomowe oczyszczalnie ścieków lub gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych. Statystyka przydomowych oczyszczalni ścieków we wsi Chełmonie:

CHEŁMONIE			
Ilość nieruchomości zabudowanych (gosp. rolne + nieruchomości)	Ilość wybudowanych oczyszczalni	Nieruchomości pozostające bez oczyszczalni	Ilość zawartych umów na wybudowanie oczyszczalni w 2008 r.
58	14	42	2

c) Usuwanie odpadów

W zakresie gospodarki odpadami na terenie wsi funkcjonuje indywidualny system gromadzenia nieczystości stałych.

Odpady komunalne z terenu gminy Kowalewo Pomorskie, w tym także z wsi Chełmoniec składowane są na wysypisku w miejscowości Niedźwiedź w gminie Dębowa Łąka. Wywóz i utylizacja odpadów komunalnych odbywa się na podstawie umowy pomiędzy gminą Kowalewo Pomorskie a „EKOSYSTEM” Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie, która jest administratorem składowiska.

Mieszkańcy posiadają indywidualne umowy na wywóz i utylizację odpadów komunalnych. Większość tych umów zawartych jest z ZGKiM Sp. z o.o., gdzie wywóz dokonywany jest zgodnie z opracowanym harmonogramem. W zakresie wywiązania się z obowiązku usuwania nieczystości komunalnych prowadzone są kontrole odnośnie posiadanych umów i rachunków za wywóz i utylizację odpadów stałych.

Prowadzona jest również edukacja mieszkańców podczas bezpośrednich spotkań i zebrań, a także organizowane są cyklicznie konkursy gminne, których zadaniem jest wspieranie postaw ekologicznych.

2.5. Gospodarka i rolnictwo

a) gospodarstwa rolne

Wieś utrzymuje się z działalności rolniczej (gospodarka oparta jest głównie na produkcji żywca, pszenicy, buraka cukrowego i rzepaku). Przeważają grunty o wysokiej przydatności dla rolnictwa. W ogólnej powierzchni użytków rolnych wyodrębnić można ok. 90% gruntów ornych. Na przełomie ostatnich lat można zaobserwować tendencje do wzrostu ilości gospodarstw rolnych obszarowo większych tzn. w przedziale 15-50 ha.

Oprócz dużych, dobrze rozwijających się gospodarstw rolniczo - produkcyjnych (52), na terenie sołectwa Chełmonie istnieje gospodarstwo agroturystyczne pana Wojciecha Jastrzębskiego.

Jedną z największych atrakcji w tym gospodarstwie jest fakt, że położone jest ono w lesie i posiada swój własny zarybiony zbiornik wodny. Okres przyjmowania gości to czerwiec - wrzesień. Oprócz wędkowania jest również możliwość nauki jazdy konnej.

2.6. Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie sołectwa Chełmonie mieszka wiele wykształconych osób. Młodzież ma możliwość wyboru szkoły, w której chce się kształcić i zdobywać wiedzę. Młodzi ludzie korzystają z ofert kształcenie szkół z Kowalewa Pomorskiego, Golubia - Dobrzyna, Gronowa i Torunia.

Od 1986 r. mieszkańcem Chełmonia jest ludowy artysta Zbigniew Marchewka, który zajmuje się głównie malarstwem i rzeźbą. W roku 1972 został członkiem plastyków i amatorów przy Towarzystwie Miłośników w Toruniu, gdzie miał możliwość kształcić się pod kierunkiem znanych artystów plastyków. Dzieła Pana Zbigniewa Marchewki można podziwiać na wielu wystawach i plenerach.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

RODZAJ ZASOBU	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
<u>Środowisko przyrodnicze</u> 1.walory krajobrazu 2. wody powierzchniowe (cieki, wody, stawy) 3.gleby 4.kopaliny	X	X	X X	
<u>Środowisko kulturowe</u> 1.walory architektury wiejskiej i osobliwości wiejskie 2.walory zgosp. przestrzennego 3.zabytki 4.zespoły artystyczne	X X			X X
<u>Dziedzictwo religijne i historyczne</u> 1.miejsca, osoby i przedmioty kultu 2.święta i odpusty 3.tradycje, obrzędy, gwara 4.legendy, podania i fakty historyczne 5.ważne postacie historyczne 6.specyficzne nazwy	X X	X X		X X
<u>Instytucje</u> 1.placówki opieki społecznej 2.szkoły 3.remizy, domy kultury	X X		X	
<u>Obiekty i tereny</u> 1.działki pod zabudowę mieszkaniową 2.działki pod domy letniskowe 3.działki pod zakłady usługowe i przemysłowe	X X	X		

4.tradycyjne obiekty gospodarskie (spichlerze, kuźnie, młyny) 5. place i miejsca publicznych spotkań i rekreacji 6. pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe	X	X	X	
<u>Gospodarka, rolnictwo</u> 1.specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) 2.znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe 3.możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X X X			
<u>Sąsiedzi i przyjezdni</u> 1.korzystne atrakcyjne sąsiedztwie (duże miasta, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) 2.ruch tranzytowy 3.przyjezdni stali i sezonowi	X	X X		
<u>Ludzie, organizacje społeczne</u> 1.OSP 2.KGW 3.Stowarzyszenia 4.Darczyńcy i sponsorzy	X X X	X		

Analiza SWOT dla miejscowości Chelmonie

Analiza SWOT danego obszaru (silnych i słabych stron, szans i zagrożeń) jest metodą syntetycznej oceny cech fizycznych, społeczno - ekonomicznych, formalno - prawnych itp. rozpoznawanych zarówno w obrębie wskazanego terenu, jak i w jego otoczeniu, ważnych z punktu widzenia przyszłego rozwoju.

<p style="text-align: center;"><u>Silne Strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne położenie wzdłuż trasy Kowalewo Pomorskie - ośrodek wypoczynkowy Okonin • Zaangażowana Rada Miejska, Rada Sołecka • Aktywne społeczeństwo • Potencjał społeczny • Zabytki • Dobre porozumienie sołtysa z mieszkańcami • Przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków • Czyste środowisko przyrodnicze 	<p style="text-align: center;"><u>Słabe strony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak organizacji społecznych • Niezagospodarowany teren wokół świetlicy wiejskiej • Nie wykorzystana w pełni świetlica wiejska • Brak szkoły • Brak Internetu • Brak boiska i miejsca spotkań dzieci i młodzieży
<p style="text-align: center;"><u>Okazje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskiwania wsparcia finansowego • Tendencja do mieszkania na wsi • Rozwój turystyki i miejsc rekreacyjnych 	<p style="text-align: center;"><u>Zagrożenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak chodników wzdłuż bardzo ruchliwej drogi powiatowej • odpływ młodzieży ponadgimnazjalnej • Brak rozwoju przedsiębiorczości

Analiza wewnętrznych uwarunkowań wsi Chełmonie wskazuje wśród silnych stron lokalizację wzdłuż trasy Kowalewo Pomorskie - ośrodek wypoczynkowy Okonin. Wśród silnych stron wskazano również aktywność społeczeństwa lokalnego, jak również dobre porozumienie mieszkańców z sołtysem i Radą Sołecką. Wieś jest zwodociągowana, a gospodarka ściekowa odbywa się poprzez przydomowe oczyszczalnie ścieków lub gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych. Zdecydowanie silną stroną są dobrej jakości gleby, o wysokiej klasie bonitacyjnej.

Słabą stroną miejscowości jest niewątpliwie brak miejsca do wspólnych spotkań mieszkańców. Wyremontowanie świetlicy wiejskiej zdecydowanie rozwiązało by ten problem. Wskazano również na brak boiska sportowego dla młodzieży i placu zabaw dla dzieci. Zwrócono również uwagę na brak efektywnie działających organizacji społecznych, jak również słaby dostęp do internetu.

Do najistotniejszych szans rozwoju zarówno wsi Chełmonie, jak również całej gminy Kowalewo Pomorskie należy zaliczyć możliwość pozyskania funduszy zewnętrznych, głównie unijnych. Szansą na rozwój turystyki, jest promocji miejscowości, głównie Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej. Niewątpliwie szansą w rozwoju miejscowości jest migracja ludności z miast na wieś.

Zagrożeniem dla rozwoju Chełmonia jest odpływ młodzieży ponadgimnazjalnej, spowodowany między innymi, postępującą marginalizacją zespołu szkół ponadgimnazjalnych w Kowalewie Pom, a także brak chodników przy drodze powiatowej.

4. OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCY NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE

Za obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, który będzie sprzyjał nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne uznano teren centrum wsi, obejmujący okolice świetlicy wiejskiej wraz z przyległymi terenami stanowiącymi własność Gminy Kowalewo Pomorskie oraz prowadzące do tych terenów drogi.

Lokalizacja w tym obszarze świetlicy wiejskiej oraz terenów przeznaczonych na boisko sportowe sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych. Tereny te są położone w centrum wsi, gdzie mogą odbywać się różne imprezy, czy spotkania poprawiające nawiązywanie kontaktów. Organizowanie na tym obszarze festynów, imprez dla dzieci, rozgrywek sportowych, czy dożynek sołeckich będzie sprzyjało rozwijaniu kultury i integracji na terenie sołectwa. Pozwoli to na lepszą motywację społeczności wiejskiej do uczestnictwa w życiu wsi oraz rozwijanie wszelkich zainteresowań poprzez twórcze spędzanie wolnego czasu.

Priorytetowe znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców sołectwa Chełmonia ma remont wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania c.w.u wraz z piecem oraz docieplenie elewacji zewnętrznej budynku świetlicy.

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.

CEL/ DZIAŁANIA	OD KIEDY	DO KIEDY	KOSZT (ZŁ) ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	ODPOWIEDZIALNY
Ogrzewanie świetlicy (remont wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania c.w.u. wraz z piecem)	2011	2013	30 tys. Środki gminy, UE	Gmina
Docieplenie elewacji zew. budynku	2011	2013	50 tys. Środki gminy, UE	Gmina
Wyposażenie świetlicy (zakup krzeseł i stołów)	2011	2013	10 tys. rocznie środki gminy, UE	Gmina
Budowa boiska sportowego	2012	2014	10 tys. Środki gminy, UE, sponsorzy	Gmina
Organizacja imprez wiejskich promujących wieś	2011	2018	1 tys. rocznie Środki gminy, sponsoring, UE	Gmina, MGOK, samorząd wiejski
Budowa parkingu przy świetlicy	2012	2013	7 tys. zł budżet gminy, sponsorzy	Gmina, samorząd wiejski
Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	2011	2014	5 tys. budżet gminy, sponsorzy	Gmina, samorząd wiejski
Modernizacja dróg gminnych i powiatowych przebiegających przez teren sołectwa	2011	2018	5 tys. rocznie budżet gminne, budżet powiatu	Gmina, powiat, samorząd wiejski

„Remont konserwatorski ścian zewnętrznych Kościoła Parafialnego p.w. Św. Bartłomieja w Chełmoniu – etap III”	2014	2018	352 353,44 zł Działanie 313,322,323 „Odnowa i Rozwój Wsi”	Proboszcz Parafii Chełmonie
--	------	------	--	-----------------------------

Osiągnięcie wskazanych wyżej celów będzie miało decydujący wpływ na obraz miejscowości w latach przyszłych. Cele te w całości uwzględniają potrzeby mieszkańców, posiadany potencjał i sposób jego wykorzystania.